

Datum vergadering: 7 december 2023
Datum B&W: 7 november 2023

Portefeuillehouder: Marten Japenga
Auteur: Lex Koelewijn

Onderwerp:
Bomenverordening

Voorgesteld besluit:

1. de Bomenverordening Ablasserdam 2023 vast te stellen
2. de bebouwde komgrens in het kader van de wet Natuurbescherming, zoals deze op de Groene Kaart is aangegeven, vast te stellen.
3. de Algemene Plaatselijke Verordening 2022, eerste wijziging, vast te stellen.

Inleiding

Inleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Het doel hiervan is het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. De traditionele beleidsplannen, beheerplannen, verordeningen en bestemmingsplannen worden vervangen door een gemeentebrede, integrale Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en in thematische Omgevingsprogramma's. Hiermee belanden alle belangen en doelen integraal afgewogen in één document.

De fysieke leefomgeving bestaat uit bouwwerken, infrastructuur, landschappen, natuur, cultureel- en werelderfgoed, water en watersystemen, bodem en lucht. Bomen en groen maken hier ook onderdeel van uit. Het belang van bomen en groen wordt steeds breder erkend en daarom is het belangrijk dat groen- en bomenbeheer een volwaardige en doordachte plek krijgt in de instrumenten van de Omgevingswet. Met het nieuwe beleidskader wordt aangehaakt op het thema van de gemeentelijke omgevingsvisie (Groen en fit). Het is van belang dat het beleid en de verordeningregels voor 1 januari 2024 zijn vastgesteld, omdat ze vanaf die datum dan automatisch onderdeel worden van het tijdelijke omgevingsplan, tot (uiterlijk 2031) alle regels geharmoniseerd zijn opgenomen in het definitieve omgevingsplan.

Hiervoor is in eerste instantie met de Bomenwacht gekeken naar waar we nu staan. Welke kaders, landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk zijn er nu? Welke normen en richtlijnen zijn van toepassing, welke doelstellingen en maatregelen worden genoemd en komen de voor bomen en groen relevante onderwerpen aan bod?

Samen met de collega's vanuit Buitenruimte, Ruimtelijke Ordening, Juridische ondersteuning, zowel intern als vanuit de OZHZ en vertegenwoordiging vanuit de Groene Long is gekeken naar wat het effect gaat zijn van de Omgevingswet op het groen- en bomenbeleid en -beheer. Hierin zijn onze ambities en documenten tegen het licht gehouden en afgewogen wat kan blijven zoals het nu is, wat moet worden aangepast en wat moet worden toegevoegd om groen en bomen de gewenste positie te geven onder de Omgevingswet.

- In de "Impactanalyse Omgevingswet op bomen en groen gemeente Ablasserdam" (bijlage 9) is dit beschreven.
- In de uitwerking van de bureaustudie "Groen en bomen" (bijlage 10) wordt benoemd welke acties hiervoor nodig zijn.

- Dit heeft geleid tot een nieuw beleid: "Beleidskader bescherming groen en bomen Alblasserdam", (bijlage 1)
- Op dit beleid is de "Bomenverordening Alblasserdam 2023 " van toepassing (bijlage 2)
- De Groene Kaart maakt een belangrijk onderdeel uit van het Beleidskader bescherming groen en bomen Alblasserdam en de Bomenverordening Alblasserdam 2023. Op de Groene Kaart zijn de groene zones binnen Alblasserdam aangegeven, alsmede de bebouwde komgrens in het kader van de Wet Natuurbescherming. In bijlage 3 vindt u het aanwijzingsbesluit m.b.t. de groene zones.

Bijlage 5 betreft een Was - Wordt lijst waarin wordt samengevat wat de verschillen zijn tussen het oude- en nieuwe beleid en tussen de oude- en nieuwe bomenverordening.

Naast de nieuwe Beleidskaders rondom de bescherming van groen en bomen, wordt u ook het "Protocol afhandeling klachten en meldingen over bomen in Alblasserdam" (Bijlage 6) voorgelegd, omdat deze sterk samenhangt met de nieuwe beleidskaders. Hierbij hoort een begripsomschrijving overlastprotocol (bijlage 7). De afdeling Buitenruimte wordt namelijk regelmatig geconfronteerd met klachten en meldingen over bomen. Hiertoe zijn in het protocol alle mogelijke vormen van overlast in beeld gebracht en is er beschreven hoe hier in voorkomende situaties door de gemeente op wordt gereageerd en zo nodig gehandeld. Hiervan is ook een publieksversie (bijlage 8) gemaakt welke op de gemeentesite een plekje krijgt.

Beoogd effect

Het voorliggend Beleidskader groen en bomen gemeente Alblasserdam en de bijbehorende Bomenverordening Alblasserdam 2023 vormen het kader dat er voor zorgt dat het groen en de bomen van Alblasserdam de status en de bescherming krijgen die noodzakelijk is om in de toekomst te blijven voldoen aan het door het college en raad gekozen visie; "Fit en groen dorp in de polder". Dit beleid en deze verordening maken daarmee, totdat er een definitief Alblasserdams omgevingsplan is vastgesteld, per 1 januari 2024 integraal deel uit van het tijdelijke omgevingsplan, dat in het kader van de Omgevingswet gaat gelden.

Argumenten

Met het voorliggend beleidskader worden naast de individuele beschermwaardige bomen en -beplantingen ook de Alblasserdamse groenstructuren, die er toe doen, beter beschermd.

Voor de overige (gemeentelijke) bomen behoeft niet langer kapvergunning te worden aangevraagd indien deze vanwege redenen van beheer (adviesmaatregel(s) vanuit de Boom Veiligheid Controle moeten worden gekapt.

De bebouwde komgrens in het kader van de wet natuurbescherming wordt vastgelegd en daarmee waar binnen de bebouwde kom het Alblasserdams beleidskader geldt en daarbuiten waar de wet Natuurbescherming van kracht is.

De bomenverordening was en is een aparte regeling. Daarnaast stonden er nog aparte bepalingen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Die bepalingen worden verwijderd. Met uitzondering wanneer de veiligheid in het geding is en er op last van de burgemeester noodkap dient plaats te hebben. Bijlage 4 bevat deze wijziging van de APV 2022.

Met de instelling van een "groenfonds" is er de mogelijkheid om verdwenen groen of te verdwijnen groen, indien dit echt niet anders kan, financieel te compenseren.

Er ontstaat voor alle betrokkenen, inwoners, ambtenaren en college, duidelijkheid wanneer er sprake is van gegronde overlast door bomen en hoe de gemeente hier in voorkomende gevallen mee om gaat.

Kanttekeningen

De nieuwe beleidskaders en daaruit voortkomende regels zullen goed gecommuniceerd moeten worden met onze inwoners. Naast bomen heeft ook beplanting binnen de groene zones immers een

beschermde status gekregen. Het daarmee verplicht stellen van vergunningaanvraag voor het met meer dan 20 % verharden van de tuin kan tot onbegrip/weerstand leiden.

Zicht op de kap van beschermwaardige particuliere bomen en beplanting is en blijft lastig.

Dat de gemeente geen kapvergunning meer nodig heeft voor niet beschermwaardige bomen (bomen dunner dan 15 cm. binnen de groene zones en bomen dunner dan 40 cm buiten de groene zones) die uit het oogpunt van beheer (BVC) moeten worden gekapt, kan tot vragen vanuit de inwoners leiden. Dit wordt echter zo veel mogelijk ondervangen met de publicatieplicht en toelichting daarop.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat hiervoor altijd een Quickscan en mogelijk een BEA (Boom Effect Analyse) moet worden uitgevoerd. Dit kost op het eerste gezicht tijd en geld, maar maakt een goed doordacht besluit m.b.t. behoud, het verplanten en het vervangen van bomen mogelijk. Het compenseren van gemeentelijke bomen en groen kan in de verstedelijkte omgeving van Alblasserdam een uitdaging vormen.

Financiële informatie

Met het vaststellen van dit bomenbeleid en de verordeningregels geldt dat er in veel gevallen een herplant- of compensatieplicht wordt opgelegd bij kap van een boom of bomen en/of het rooien van beplanting. Uitgangspunt is dat er zo minimaal vergelijkbaar of waardevoller groen terugkomt in Alblasserdam. In het geval dat er op de bewuste locatie fysiek echt geen compensatie van het verdwenen groen kan plaats vinden, dan kan een ontwikkelaar of particulier, op basis van de getaxeerde waarde, van het groen, dit bedrag overmaken naar de gemeente. Deze waarde wordt zo nodig bepaald door een beëdigd boomtaxateur van de NVTB (Nederlandse Vereniging voor de Taxatie van Bomen). De gemeente zal dan er dan voor zorgen dat het verdwenen groen elders, maar binnen de gemeentegrenzen, met deze middelen wordt terug gebracht en bij voorkeur binnen het zelfde jaar. In het beleid en de verordening noemen we dit het "Groenfonds".

Uitvoering

- Publiceren op overheid.nl
- Inwoners, ondernemers en andere instanties zo volledig mogelijk informeren.
- Opnemen in de omgevingsvisie
- LIOR op punten aanpassen.

Communicatie

De nieuwe beleidskaders groen en bomen Alblasserdam, de bijbehorende verordening regels, de Groene Kaart en het overlastprotocol dienen zowel bij collega's, inwoners, bedrijven en de OZHZ goed onder de aandacht te worden gebracht.

M.b.t. het informeren van de collega's van de gemeente en de OZHZ en van instanties als Woonkracht10, het waterschap, RWS en SBB ligt deze taak bij de afdeling Buitenruimte.

Met de afdeling communicatie zal een traject worden ingezet om het nieuwe beleid zo breed en volledig mogelijk onder de aandacht te brengen van onze inwoners en ondernemers. Hiervoor zijn de gemeentepagina, een persbericht en de website geëigende kanalen. Het is het tevens noodzakelijk dat iedereen alle benodigde informatie terug kan vinden op de gemeentelijke website. Daartoe zijn de link naar de Groene Kaart, het stroomschema kapvergunning en de publieksversie Overlast Protocol belangrijke- en gebruiksvriendelijke hulpmiddelen.

Eerdere besluitvorming

Deze bomenverordening sluit goed aan bij toekomstvisie van Alblasserdam: Fit en groen dorp in de polder

In het kader van de Omgevingswet dient deze bomenverordening één op één te worden opgenomen in de Omgevingsvisie

Bijlagen

1. Bijlage 1: Beleidskader bescherming bomen en groen Alblasserdam 2023
2. Bijlage 2: Bomenverordening Alblasserdam 2023
3. Bijlage 3: Aanwijzingsbesluit groene zones
4. Bijlage 4: Algemene plaatselijke verordening Alblasserdam 2022 eerste wijziging
5. Bijlage 5: Was-Wordt lijst: wat zijn de verschillen tussen het oude- en het nieuwe beleid en de oude- en nieuwe regelgeving m.b.t. de bescherming van groen en bomen in Alblasserdam
6. Bijlage 6: Overlastprotocol afhandeling klachten en meldingen over bomen in Alblasserdam
7. Bijlage 7: Begripsomschrijvingen maatregelen behorend bij het overlastprotocol bomen Alblasserdam
8. Bijlage 8: Publieksversie overlastprotocol Alblasserdam
9. Bijlage 9: Impactanalyse bomen en groen Alblasserdam
10. Bijlage 10: Uitwerking bureaustudie Groen en bomen

CONCEPT RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelet op:
artikel 149 van de Gemeentewet

B E S L U I T:

1. de Bomenverordening Alblasserdam 2023 vast te stellen
2. de bebouwde komgrens in het kader van de wet Natuurbescherming, zoals deze op de Groene Kaart is aangegeven, vast te stellen.
3. de Algemene Plaatselijke Verordening 2022, eerste wijziging, vast te stellen.